

verða teknað

Journalistforbund, og er einasti
av teimum fyra, sum situr heima
og tekna. Hann hevur 40 ára
jubileum í ár og hevur millum
annað starvast á Land og Fólk,
í Berlingska húsinum og sum
freelancari í 5 ár nú.

– Blaðteknarar eru limir í einum sersambandi undir Danmarks Journalistforbund, sum samráðist teirra vegna, á jøvnum føti við journalistar og fotografar, greiðir hann frá.

Sjónleikarateknarar

Claus Seidel er tann einasti av teimum fyra, sum ikki teknaði sum barn, men tá hann var eini 14 ár, fekk hann eyguni upp fyri blaðtekingini, og hann helt hana vera fantastiska, stuttliga og ómetaliga spennandi. Hann sigur, at hann sat framan fyri sjónvarpinum og teknaði øll ungdómsárini, meðan vinirnir runnu eftir konufólki og gingu í studentaskúla. Síðani fór hann úr stovuni, út á vegin at tekna og inn í Tivoli. Eitt skifti gekk hann á málarskúla at læra til skelta- og bygningsmálara, og um somu tíð var viðagitni teknar Jan Stage mentanarredaktørur á navnframu donsku avísini Land og Folk. Tá hesin fekk eyga á einastandandi listagávarnar hjá Claus Seidel, skipaði hann fyri, at ungi teknarin fekk starv á blaðnum, sum teaturteknari. Og Claus Seidel greiðir frá, at danir hava eina elligamla siðvenju, sum fevnir um, at sjónleikaraumæli altíð verða prýdd við tekingum frá frumframførsulunum. Sostatt teknaði Claus Seidel myndir til meiri enn 200 ummæli av leikum, sum vóru framfórdir í Keypmannahavn.

Ikki lúra

Tá vit siggja ein persón, sum stendur í einum króki og teknar, hava vit eina ómetaliga trongd til at fara yvir og vita, hvat tað er, sum viðkomandi teknar. Hvat halda blaðteknararnir um tað?

– Tað er til at blíva svakur av, tá fólk standa og anda ein í nakkan, meðan tú teknar, sigur Claus.

– Tá gongur alt galið, tí báðir
partar savna seg bara um, at
annar tekur og hin metir, sigur

Norðurlenskir blaðteknarar á floti saman við Martin Restorff

Claus Seidel. Og hann greiðir frá, at tá fólk nærkast, so snúgvar hann sær demonstrativt á at signalera, at hann vil hava frið.

– Fyri meg er tilgongdin ógvuliga nakin og tað er sum at lata seg úr, at vísa eitt hálvliðugt verk, sigur hann. Men hesum eru ikki øll samd um.

Men tey eru samd um, at það ringasta er, er tá onkur heldur seg vera ordiliga genialan, og kemur við einum hugskoti, sum bara er til í hövðinum á viðkomandi.

– Tað miseydnast altíð, tí tað ber ikki til at síggja, hvussu viðkomandi ímyndar sær tekningina. Hetta eru typiskt ógvuliga málslig fólk, sum hava eina langa frágreiðing og nógvr orð, siga tev.

– Slík fólk skilja ikki tí journalistisku avbjóðingina hjá blaðteknaranum – at taka søguna og siga hana í stuttum við eini tekning, sigur Lars Andersen, sum hevur verið blaðteknari síðani 1986, eitt langt skifti á Politiken, og síðani sum freelancari við fastari avtalu við Berlingarin. Hann vaks upp í Vendsyssel í Jútlandi og pápin var lærari í eitt nú evning og smíð. Skúlin lá næst heiminum, og Lars Andersen sigur, at meginparturin av barndóminum

för fram í skapandi hølunum á skúlanum. Beiggin var eisin framúrskarandi teknari, og Lars Andersen endaði við at fáa eina teknaraútbúgving frá Listahandverkaraskúlanum í Kolding.

Viðurkenning at vera teknað

Men hvat siga fólk, tá tey vera teknað?

– Fólk halda ongantið, at tey líkjast tekningunum. Men øll onnur duga at síggja hvønn talan er um, siga tey við ein munn og øll fara at flenna.

– Tað lagna er, at tá fólk verða teknað, so uppstendur ein løgin tvístøða, tí innast inni eru tey forfeingilig, og vera eitt sindur vónbrotin av at verða endurgivin av einum karrikaturteknara. Hinvegin er tað, at verða teknaður eisini ein víðurkenning av, at nú ert tú kend ella kendur, og at tú tí hevur rokkið einum ávísum støði í karrieruni. Greiðir Lars Andersen frá, og hann vísir á, at so lægði tað ljóðar, so eru tað júst kend fólk, sjónleikarar og politikarar, sum keypa flest blaðetkningar, har tey sjálvi eru avmyndað. Tá eru tey ”genkendt, anerkendt og godkendt”.

Finn Graff til arbeiðis í Vágsbotni